

Unde & quidam, etiam in vigilando, absque peccato fluxum feminis patiuntur, vel etiam si sit ex superfluitate nature. Sicut enim contingit, sanguinem fluere absque peccato, ita & semen, quod

est superfluitas sanguinis, secundum Phisosophum.
(A) Aristote. *(a).... quandoque vero est cum peccato; puta;*
les lib. 1. de gen. cum provenient ex superfluitate cibi, vel potus: &
natur. anima: hoc etiam potest esse veniale, vel mortale. Et
illam c. 8.

(b) Apud S. alibi idem Doctor Angelicus, aut Iacobus Author opusculi 64, quod quidem illius nomine inscribitur (b), sic habet. Scendum, quod illius humoris effusio non est pollutio; quia, ut dicunt Thom. opusc. 64. c. 17. Medicis, sine libidinosa delectatione, & carnis motione nullus potest pollus risolando.

Porro, quod de feminis effusione dictum est, de illis dumtaxat debet intelligi, qui nullam huius praeberunt voluntariam cauam, per sensuales femininatum asperitus, alluciones, amorem inordinatum, morofas turpium rerum cogitationes, taufus, aliave similia. Hi enim, nisi omnia ista diligenter, ac studiose fugere fatigantur, a peccato excusari nequeunt, ut prolixius docet supra citati opificuli Autor. Huius nostre fententiae omnino contentaneus est S. Antonius (e.)

(c) S. Anton. *Rupia citra opacum Autor. Ita noster & lenit-
tia omnino consentaneus est S. Antoninus (c).*
3. p. tit. 13. c. C A S U S II.
6. S. 10.

rio, quæ inter dormie-

etne peccatum? R E S P O N S .
Hujus questionis solutionem non aliunde, quam ex ipsius Doctoris Angelici verbis petendam ducimus. Sic autem respondet (*d*): Omne peccatum, secundum Augustinum (*e*), est in voluntate. Motus autem voluntatis presupponit judicium rationis, eo quod est apparentia boni vel celi, vel saepe. Unde ubi non potest esse judicium rationis, non potest esse voluntas motus. In somnis autem iudicium rationis impeditur, iudicium enim perfectum habetur ubi cont. *M*atinachos 20. non potest de aliqua cognitione, nisi per resolutionem ad principium, unde cognitio ortum haberet.

... non ad principium, unde cognitio oritur. Quia...
Cum ergo omnis cognitio intellectus nostri a sensu
oratur, non potest esse iudicium sensuum, nisi reduc-
atur ad sensum. In somno autem sensus ligati
sunt, & ideo nullum iudicium anime est liberum,
neque rationis, neque sensus communiorum. Et ideo
neque motus appetitivos partes est liber, & prop-
ter hoc non potest aliquis peccare in somno, neque
mereri. Ex quibus S. Thomas verbis patet, Pol-
lutionem, secundum se consideratam, quae dor-
mientibus accidit, non esse peccatum. Dicimus
quidem: Pollutionem secundum se consideravimus:

(f) S. Th. 2.1. q. 154. art. 4. quia, ut iterum cum eodem Angelico Doctore loquamur (f) nocturna pollutio potest duplicititer considerari, uno modo, secundum se, & hoc modo non in corp.

Hujus questionis solutionem non aliunde, quam ex ipsis Doctoris Angelici verbis petendam ducimus. Sic autem respondeat (*d*): *Omne peccatum,*

(d) S. Th. in 4^a, q. 9, a. secundum Angustinius (c), est in voluntate. Motus in corpore, autem voluntatis pre-supponit iudicium rationis, eo quod est apparentis boni vel vice, vel falsi. Unde et in corpore, ubi non potest esse iudicium rationis, non potest esse voluntatis motus. Ita somnis autem iudicium rati- ducitur anima, impeditur, iudicium enim perfectum haberi non posse de aliqua cognitione, nisi per resolutionem nichil cont. Ma- nuchios 20. non ad principium unde cognitio ortum habet.

... non ad principium, unde cognitio oritur. Quia...
Cum ergo omnis cognitio intellectus nostri a sensu
oratur, non potest esse iudicium sensuum, nisi reduc-
atur ad sensum. In somno autem sensus ligati
sunt, & ideo nullum iudicium anime est liberum,
neque rationis, neque sensus communiorum. Et ideo
neque motus appetitivos partes est liber, & prop-
ter hoc non potest aliquis peccare in somno, neque
mereri. Ex quibus S. Thomas verbis patet, Pol-
lutionem, secundum se consideratam, quae dor-
mientibus accidit, non esse peccatum. Dicimus
quidem: Pollutionem secundum se consideravimus:

C A S U S I I I

POLLUTIO, quæ incipit in somno, finitur autem in vigilia, est-ne peccatum mortale?

RESPONSE

lem interiorum, & spiritualem extrinsecam. Unde de pollutio nocturna quandoque peccatiōnem habet, aliquando vero absque ullo peccato contingere potest, quod ut clarus elucescat, ipsissima S. Thomae verba quamvis paulo prolixiora, hic adtextenda censimus. Hæc autem sunt: Alio modo considerari potest nocturna pollutio per comparationem ad suam causam, que potest esse triplex. Una quidem corporalis, cum redundat in corpore, vel cum facta est humoris revolutionis, vel per nimiam cælestationem corporis, vel per quamcumque alienam commotionem somniat dormiens ea, que pertinent ad expulsionem huicmodi humoris abundantantis, vel resoluti si igitur superabundantia talis humoris sit ex causa culpabilis, puta cum ex superfluitate cibi, vel potus, sive nocturna pollutio haberet rationem culpe ex sua causa. Si autem superabundantia, vel resolutio talis humoris non sit ex aliqua causa culpabilis, tunc nocturna pollutio non est culpabilis nec in se, nec in sua causa. Allatam vero causa nocturnæ pollutionis potest esse anima- lii interior; puta, cum ex cognitione precedenter contingit, aliquem dormientem pollui. Cogitatione autem, que in vigilia precessit, quandoque est puer speculative; puta, cum aliquis causa disputatio- nis cogitat de peccatis carnalibus. Quandoque

91
peccatum est. Si autem placet, ut natura exoneratio, vel alleviatio peccatum non creditur. Qui plura requirit, confutat eundem S. Do-
ctorum, qui citatis locis fuse differit de pollutione nocturna quatenus sacram Communionem impedit potest.

Vide { COMMUNIO . Casus II. }
{ ECCLESIA . }

P O S S E S S I O

VOX *Possesso*, originem suam deducit a verbo latino, *sedeo*, sive *sedes*: ut fertur quadam lege Digesti: *Possesso* appellata est.... a sedibus, quasi positio: quia naturaliter tenetur ab eo, qui ei insitit (a): aut etiam cum Bartolio dici pos- test, quod appellata est *possesso*, a pedum positione, quod indicat etymologiam ab eodem sensu peritam.

Accipitur vocabulum, *Possesso*, vel de rebus profanis, vel de rebus Beneficiaibus. De possessione priori sensu intellecta, primum quidem sumus tractatur.

Posseſſio eſt detentio rei, quam, qui Dominus illius eſt, vel ſeſe Domini-
num cum aliquo jure eſſe putat, retinet aut in ſua, aut in alterius, per
quem dictam rem poſſideret, potestate. Eoque ſenſu accipienda eſt, quam
Theologus inſignis tradit deſtitutio ſubsequens (b): *Posſeſſio eſt actus, iuſſe deten-
tionis rei.*

¶ 1. Per vocabulum *Detentio*, non intelligenda est detentio simplex, sed, quæ jure, sive vero, sive quod verum esse præsumitur, proprietatis innititur. In-deque est, quod, qui rem aliquam vel furto, vel usurpatione occupatam de-tinent, non sint, in eo sensu, quem hic loci mutuamur, veri ac proprie-di-eti nominis possessores.

1. Neque etiam inferendum est ex dicta voce , *detentio* , possessori necessario incumbere , ut rem possessam oculis , vel manibus suis subjectam habeat : Quia licet possessio modo animo acquiri non possit , inquit Lex (c) ; tamen solo animo retineri potest . Adeoque recte omnino potest quis dici possessor animalium , quæ vel in pratis , vel in agris curat custodiri , aut quæ nullo custodiente consueta loca semper reperiuntur , quæ ad ea recipienda nocturnisque incommodeis defendenda desinantur , quemadmodum Columbae , in suum columbarium , & apes in alveos suos redire assueverunt : *Quidam recte putant* , *Columbas quoque* , *qua ab adiiciis nostris volant* , *item Apes qua ex alveis nostris evolant* , & secundum *confutudinem redeunt* , *a nobis possideri* . Quæ verba ab ipsa Lege adhibentur (d) .

Quando in definitione enunciatur possessionem esse, detinacionem rei, sic debet intelligi 1 de re corporea, quales sunt fundus ruralis, & domus. Aut de re incorporeia, qualia sunt Jus servitutis, Beneficium, Jus iustitiae, Jus banni in pristino, aut in futuro, Jus portorii, cæteraque similia. 2 De re movente, seu non movente.

Dictum est in definitione: *In sua, aut in alterius, per quem dictam rem possidet, potestate*: quibus verbis exprimitur, a pupillo minore, ex ipsorum jure proprietatis, mediante Tute ore seu Curatore, aliquid posse possideri; item & a quacumque alia persona, rem aliquam possideri posse, per procuratum constitutum, Depositarium vel Villicum, quemadmodum *Leges observant*. (c)

Tandem fertur: *Qui Dominus illius est, vel seje Dominum cum aliquo jure esse putat.* Quia quamquam cum proprietate sic possessio cohærat, ut non debeant ab invicem separari; una absque altera subsistere potest, eo quod inter duos, de re eadem quantum ad proprietatem contendentes, unus tamen sit, qui possideat, fierique possit, ut qui actu possidet, non sit re ipsa verus proprietarius, atque possessione deinde dimovetur aut sponte voluntate propria, aut lato pro eo, qui verus Dominus ac proprietarius est, iudicio: ideoque Lex ait: *Possesso, & proprietas miseri non debent* (f), & iterum, *fieri enim potest, ut alter possessor sit, Dominus non sit, alter Dominus quidem sit, possessor vero non sit* (g).

Qui proprietatem rei alicuius simul eodemque tempore possesionem illius acquirit, aut ad eam acquirendam jus accipit, amissamque recuperandam (b); sola vero detentio efficaci, in possessionem realem & actualem illius, quod ad nos pertinet, inducimur, sive nostrum sit ex emptione, donatione, commutatione, sive ex alio titulo.

Ut se quis. v.
mire. nos

Ut evadat quis legitimus possessor, tria potissimum requiruntur. 1. Causa legitima, & justa, quæ si non adsit, possessio veri nominis usuratio est: 2. Animus possidendi, tanquam proprietarius, quippe dicto animo deficiente, non possit adesse possessio. Sic licet tanquam proprietarius agrum quemdam possideam in quo, me incio, argenti fodina, vel quidam thesaurus reconditur; dictam argenti fodinam, aut memoratum thesaurum possidere non censeor; verum animus iste possidendi eum solum debet attinere, qui bona fide possidet. 3. Detentio, quæ non intelligitur duntaxat de eo, qui rem in propriis manibus aut in sua potestate habet, sed etiam de eo, qui per alium eam detinet, ut verbi gratia, per Tutorem, per Depositarium, aut per quemcumque alium eiusmodi: quemadmodum iam superius observatum est.

Quandoq[ue] si factus est rei alicuius proprietarius , exemptione , donatione , aut quovis alio titulo , ejusdem rei non potest evadere p[ro]p[ri]etor , nisi per traditionem ei factam a proprietario antecedenti : quam si detrectaverit , non adhibita vi , sed implorata tantummodo Judicium autoritate , datur effici posse fessor (a) .

(*) L. ex. affi-
pulatione, &c.
de sequiri, vel
amittit, possit.
L. Prator. i. §.
de vi de
viam. i. 4.
i. 15. & L. Qui
restituuntur, &
de vindicta,
i. 6. t. 1.
(b) Cit. L. Pa-
fideri. 3. §. 2.
& 20. & de seq-
uelamitti, pos-
sit.

Plurima sunt, quorum acquiritur possessio per traditionem tantummodo tacita-
tam, aut per simplicem declarationem, vel cessionem proprietarii praecedentis,
absque eo, quod uberiorem aliam formulam adhibere opus sit: quod nimirum intelligitur de re quadam, que certa sit atque determinata, quia ut fert
Lex (b) incertam partem rei possidere nemo potest.

Potest quis in possessione venire, vel possessione exui, sive per semetipsum
sive per Procuratorem (c).

Possessio rei moyentis amittitur, 1. per traditionem ipsius novo propria-
tario exhibitam. 2. Cum celstus animus ipsius rei possidenda, ac primo occupan-
ti dimittitur, aut qualibet alia ratione quis ea fese denudat. 3. Quando eam
alius per annum integrum non interpellatus possedit, salvo jure rei restitu-
daz (d).

Primus effectus possessionis legitimæ est acquirere possessori jus statuendi tanquam proprietarius de re possessa. Quia proprietas a possessione, quæ iusta & legitima est, nullatenus separari potest (s). Et vero proprietas multis in casibus, ex ipsa possessione, plerumque emanat (f); quemadmodum in causa præscriptionis, vi cuius possessor bona fide actu efficitur Dominus frumentum fundi possessi, & ipsius etiam fundi, quem possessione pacifica habuit per tempus. Legem constitutum: quod nimirum ipsa juris regula, qua fertur:

Bona fides rursumdem possidenti præstat, quantum veritas, quories Lex impedimento non
est (g). Neque enim homines rerum esse Domini incéperant, nisi ex ipsa
possessione.

Eadem quoque vox *Poffetto*, sumitur pro actu, quo quis Beneficio constitutus; qui quidem actus totus reponitur in observandis quibusdam formulis cæmeriorum jure Canenico inductis, aut in Ecclesia adhiberi consuetis, cum aliquis in quadam Beneficio constituitur.

Quæ ultima species possessionis in annalem, ac triennem possessionem dividitur. Quorum verborum sensus ita per se manifestus est, ut interpretatione abundantiori non indigeat.

Possefio triennis tituli loco est omni Beneficiario, modo nihilominus aliquo titulo, licet tantum colorato nitatur. Unde sequitur, eum qui Beneficium consecutus est ex Simonia voluntaria, aut obreptione, aut ex aliquo habilitatis ad Beneficium defecu, neque ex ista possessione, neque alia longiori posse sibi quidquam favoris repeteret. Dicimus, *ex Simonia voluntaria*. Si enim fuerit ab aliquo parente aut amico, inscio Beneficiario, atque clanculum admissa, a quibusdam Autoribus contenditur, posse ipsi in eo casu possessionem triennem, ac bona fidei, tituli locum subministrare. Quod tamen non putamus tanquam quid verum a nobis posse comprobari.

Constituta in aliquo Beneficio, possitio quacumque valet, sive per ipsummet Beneficiarium, sive per Procuratorem; at necessario requiritur, ut ipse Procurator ante omnia procuratoris autoritate muniatur. Aliunde vero, qui sibi vult cavere ab omni intercessione movenda ab eo, qui ex jure Regio ad idem Beneficium posset praesentari ipso jure Regio occurrente, non per Procuratorem duntaxat, sed per semetipsum debet in possessione collocari.

Non potest quis gaudere redditibus alicujus Beneficii, nisi post initam il-

⁹³ ius possessionem ex potestate sibi facta provisionibus, & visis, ab Episcopo
Diccesano obtentis. Consulatur ea de re sermo, qui instituitur in primo in-
gressu tituli, *Permutatio* & *Permutantes*.

Dividitur possessio priori sensu accepta 1. In possessionem Juris , & in possessionem facti . 2. In possessionem honestae fidei , & in possessionem malefici (^c) 3 In possessionem justam , & possessionem iniquam . 4. In possessionem coloratam , & possessionem non coloratam . 5. in possessionem naturalem , & possessionem civilem .

Possessio juris, a Theologo superius laudato (*b*), definitur vis verbis: *Pos-
sessio juris est jus infringendi rei tanquam sue non prohibita possideri*; hoc est jus ve-
rum & reale, sive quod ita esse animo presumitur, ex possessione facti.

Dicitur : *Rei tanquam sue*: id est rei que possessoris propria est, & ad eum pertinet. Unde colligitur, Tutorem non esse verum possessorum bonorum sui pupilli, qui e contrario per suum Tutorem illa possidet, quemadmodum supra jam observatum est. Subiecitur non probibita possideri, id est rei cuius possessor ab ipso jure non interdicitur: Prohibit enim quippe jure non possit possideri. Qualia sunt Beneficium, Ecclesia, vel Coemeterium respectu Laici.

Ab eodem Theologo (e): posseſſio facti definitur: Occupatio rei, adminiculu (e) 14. 15. 16.
corporis animi & juris. 317.

Dicitur *occupatio*: quod idem est, ac *rei actualis occupatio prima*, vel *continuata*.
Additur, *Adminiculum corporis*; propterea quod, quando possideri res que-

Subiectur: *animi*, quia ad continuandam possessionem, requiritur, ut ad sit animus illius retinendæ possessionis: Unde fit, ut Depositarius rei depositæ non censeatur verus possessor, quia scilicet non ipsi animo est illius rei quasi sibi propriæ possidenda. Quod idem judicandum est de eo, qui rem aliquam ex titulo precari possidet (^a).

Denique subditur, & *juris*, nimirum *juris*, quo constare possit veritas pos-
sessionis, sive *jus* istud fuerit *justum*, sive *injustum*.

Possessio bona fidei constituit in occupanda vel retinenda aliqua re, quam sibi cedere possessor contendit, ex aliquo jure, quod ei legitimum videtur.

Possesso bona fidei, inquit Polmanus, est occupatio rei, fundata in prudenti iudicio (e). Contra vero possesso malefidei non fundatur in jure, quod esse iustum existimetur. *Possesso iusta* est possesso rei, fundata in iure legitimo (f), ut emptionis seu donationis.

Possessio colorata est occupatio rei fundata in titulo verisimili(g): At vero possessio non colorata, non aliud sibi vindicat fundamentum, quam titulum aperte falsum & nullum.

Possessio naturalis, ea est, qua possidetur aliquid tum rei p̄sa & corporis ad-
miniculo tum animo possidendi. Occupatio rei adminiculo corporis, & animi (b).

Possessio civilis, ait idem Author, est detentio rei, administratio solius animi (1). Appellatur civilis, quia fundatur in iure civili, parique effectus civiles, scilicet usucacionem rei & fructuum perceptorum dominium. Pergit interpretati illam definitionem, addendo nimurum, per haec verba, detentio rei, debere intelligi 1. detentio continuaria rei prius apprehensa, & occupata administratio corporis & animi. 2. Rei tantquam sue. Tandem explicat ista postrema verba; administratio corporis & animi, indicando scilicet, qua ratione potissimum differat utraque ejusmodi possessio: Quamvis enim, O incoandam possessionem civilem sit opus administratio corporis & animi; tamen ad illam continuandam sufficiunt solus animus.

Subjicitur ab eodem Theologo, ad ubiorem rei explanationem, posse
alio quoque sensu accipi, quod nomine naturalis, & civilis possessionis ap-
pellatur. Quippe Prior ad dominum utile rei, directumque dominum per-
tinet (K). Possessio naturalis est detinere rei, quod dominum utile, sive quod usum,
addit, usumfructum aut habitationem. Possessio civilis est detinere, quod dominum directum.

Non opus est possessioni ullo titulo, quando memoriam hominum excedit propterea quod, ex legitimo titulo, devenire semper censeatur (1).

Quando possessor , per annum integrum , placide tranquilleque possedit , ac deinde in sua possessione perturbatur , credit ipsi actio , quæ a Pragmaticis dicitur . Querela de occupatione & insolenti novitate ; qua a Judice obtinet possessionem suam ad item usque penitus diretam continuati (m) etiam contra legitimum proprietarium , licet ipsum latuerit Possessoris , possessio annalis ; in quo potissimum aliena est , a Jure Romano , Jurisprudentia no

POSSESSIO.

stra: adeo ut, non permitteatur in eo casu proprietario, nisi actio petitionis qua astringitur, ad exhibendum & ratum faciendum titulum sua proprietatis, qua in actione si vicerit, tunc ejus ei suffragatur, ut valeat a possessore, perceptos fructus sibi restitu, repetere.

Non obligatur possessor alicuius boni temporalis, in foro Justitiae civilis ad proferendum titulum sua possessionis, quin etiam si litigium, ea de re, adversus eum fuerit commotum, admitteretur ad producendos testes, in illius argumentum. Verum non eadem est conditio Beneficiarii, neque enim ipsi potest, possessio beneficii continuanda adjudicari, absque titulo, nec nisi dotibus, ad illud possidendum, requisitis pollere comprobetur. Post elapsum temporis spatium Legibus aut consuetudine statutum, potest ex possessione bona fide, legitima præscriptio comparari; atque ista ratione potest, qui simplex possessor erat rei, proprietarius ejusdem evadere, quemadmodum supra jam ac obiter annotatum est, & probabitur ex professo ubi de præscriptione sermonem instituimus, in titulo *Præscriptio*.

Qui de possessione sua, vi contra se adhibita, sicut depulsa, revera defit a possessione facti, verum ei conceditur annus integer cum die uno, ad intendendam actionem, quæ dicitur, de restituendo aliquo in integrum; quo possit, in suam possessionem, restitu: atque ista actio locum habet etiam, in eo casu, adversus ipsummet proprietarium, licet offerat, probandum in ipsomet temporis articulo, jus suum proprietatis, ipsi namque incumbit, priusquam audiari lege obtineat, ut quem possessione, vi adhibita deturbavit, primum consentiat, in eamdem integrum restitui.

CASUS PRIMUS.

VICTOR, Prioratum quendam, ab anni sex postulat, ex titulo, qui spurius omnino est ac nullus, ex quo quandam Simonianum ignorans admittit, quia, non nisi paucis ab illius diebus depeñebat, aut qui, quocumque alio defecit. Nonne, a possessione tua trienni, illud sibi vindicat, ut in tanto conscientia ipsius esse censeatur?

RESPONSUS.

1. Respondemus, neque ex possessione trienni, neque ex alia etiam que sit multo longior, juxta tutorem opinionem, non potest Victorius conscientiam fecuram reddi, quantum ad possessionem dicti Prioratus, si titulus, quo fundatur nullus fuerit, propter Simoniam ab eo, sicut non propria sponte conuicimur. Enimvero statutum de Possessione triennali, que suam originem deducit, a Concilio Baleari, & a famoso Pado confirmata, dicitur verbis, neque adhibita illa clausula excipiendi, quocumque Simoniana via, beneficiis sua ingressis a dicto privilegio excludit. En

quisibz utitur (a). Vultus ergo ordinarius Dominus nos, ut si quis quecumque beneficia, qualiasunque sunt, absque Simoniano ingressu, ex Apostolica vel ordinaria collatione, per triennium pacifice possederit, se non intrusus, super bausmodi Beneficiis, ratiōne possessoris molestaris nequeat, nec non impetrations de beneficiis sic possesse fadat, irritat & inanes censeri debere decrevit.

Idem doceatur a Carolo Molinæo (b); Ingresso per Simonianum, inquit, non prodest triennali pacifice possesso... & bausmodi Simonia (realis) nos solam, sed etiam possessionem inficit. Quod locum etiam obtinet, etiam Simonia inicio Beneficiario, fuerit perpetrata, ut patet, ex dispositione cuiusdam Decretalem Clementis III. infra in corpore Juris, quæ mentionem facit de commissione, a Patre Simonia, in gratiam proprii filii, a quo nesciebatur; (c) & ex Glosa in eandem Decretalem (K) quæ ait, in calu Simonia, nocent peccatum, in innocentem recidere. Nequicquam adverfante ista regula, quam S. Gregorius generaliter instituit (e) Rom., quæ culpa caret, dominum vocari non convenit; Atque idcirco potissimum, ne latius extendat Simonia. Eni quæ adhuc turba verbis in Glosa laudata: Et se fadum alterius ei prejucdiciatur, & se punitus sine culpa, quod est contra illud generale R. M. Q. E. C. U. F. A. K. E. G. Sed

(a) Reg. Can. Cancelleriæ Rom. reg. 17.

(b) Carol. Molinæo in responso suo de p. b. l. 1. art. 10.

(c) Glosa in

c. 5. v. Re-

gulari.

(d) S. Greg.

in c. Cogni-

tionem. & de

conciu. in

lib. 2. art. 2.

(e) Glosa in

art. 10.

(f) Glosa in

art. 11.

(g) Glosa in

art. 12.

(h) Glosa in

art. 13.

(i) Glosa in

art. 14.

(j) Glosa in

art. 15.

(l) Glosa in

art. 16.

(m) Glosa in

art. 17.

(n) Glosa in

art. 18.

(o) Glosa in

art. 19.

(p) Glosa in

art. 20.

(q) Glosa in

art. 21.

(r) Glosa in

art. 22.

(s) Glosa in

art. 23.

(t) Glosa in

art. 24.

(u) Glosa in

art. 25.

(v) Glosa in

art. 26.

(w) Glosa in

art. 27.

(x) Glosa in

art. 28.

(y) Glosa in

art. 29.

(z) Glosa in

art. 30.

(aa) Glosa in

art. 31.

(bb) Glosa in

art. 32.

(cc) Glosa in

art. 33.

(dd) Glosa in

art. 34.

(ee) Glosa in

art. 35.

(ff) Glosa in

art. 36.

(gg) Glosa in

art. 37.

(hh) Glosa in

art. 38.

(ii) Glosa in

art. 39.

(jj) Glosa in

art. 40.

(kk) Glosa in

art. 41.

(ll) Glosa in

art. 42.

(mm) Glosa in

art. 43.

(nn) Glosa in

art. 44.

(oo) Glosa in

art. 45.

(pp) Glosa in

art. 46.

(qq) Glosa in

art. 47.

(rr) Glosa in

art. 48.

(ss) Glosa in

art. 49.

(tt) Glosa in

art. 50.

(uu) Glosa in

art. 51.

(vv) Glosa in

art. 52.

(ww) Glosa in

art. 53.

(xx) Glosa in

art. 54.

(yy) Glosa in

art. 55.

(zz) Glosa in

art. 56.

(aa) Glosa in

art. 57.

(bb) Glosa in

art. 58.

(cc) Glosa in

art. 59.

(dd) Glosa in

art. 60.

(ee) Glosa in

art. 61.

(ff) Glosa in

art. 62.

(gg) Glosa in

art. 63.

(hh) Glosa in

art. 64.

(ii) Glosa in

art. 65.

(jj) Glosa in

art. 66.

(kk) Glosa in

art. 67.

(ll) Glosa in

art. 68.

(mm) Glosa in

art. 69.

(nn) Glosa in

art. 70.

(oo) Glosa in

art. 71.

(pp) Glosa in

art. 72.

(qq) Glosa in

art. 73.

(rr) Glosa in

art. 74.

(ss) Glosa in

art. 75.

(tt) Glosa in

art. 76.

(uu) Glosa in

art. 77.

(vv) Glosa in

art. 78.

(ww) Glosa in

art. 79.

(xx) Glosa in

art. 80.

(yy) Glosa in

art. 81.

(zz) Glosa in

art. 82.

(aa) Glosa in

art. 83.

(bb) Glosa in

art. 84.

(cc) Glosa in

art. 85.

(dd) Glosa in

art. 86.

(ee) Glosa in

art. 87.

(ff) Glosa in

art. 88.

(gg) Glosa in

art. 89.

(hh) Glosa in

art. 90.

(ii) Glosa in

art. 91.

(jj) Glosa in

art. 92.

(kk) Glosa in

art. 93.

(ll) Glosa in

art. 94.

(mm) Glosa in

art. 95.

(nn) Glosa in

art. 96.

(oo) Glosa in

art. 97.

(pp) Glosa in

art. 98.

(qq) Glosa in

art. 99.

(rr) Glosa in

art. 100.

(uu) Glosa in

art. 101.

(vv) Glosa in

art. 102.

(ww) Glosa in

art. 103.

(xx) Glosa in

art. 104.

(yy) Glosa in

art. 105.

(zz) Glosa in

art. 106.

(aa) Glosa in

art. 107.

(bb) Glosa in

art. 108.

(cc) Glosa in

art. 109.

(dd) Glosa in

art. 110.

(ee) Glosa in

cessione licet longam aique pacificam, nihil quidquam ei prodebet.

Cæterum, juxta positionem idem principium, eodem modo judicandum est de Seculari, qui de Beneficio Regulari provideri sece impetravisset, nisi, ut a Bonifacio VIII. obseratur in Constitutione jam citata, Beneficii conditio, ex legitima præscriptio- ne, esset immutata; qua quidem præscriptio, quadraginta annis recentior esse non debet.

C A S U S IV.

URANIUS, de præbenda Ecclesiæ Cathedralis Vasioensis provisum, cum ad Capitulum accessisset, possessionem initurus, et responsum est, prius ab eo numerandam esse summanum 200. librum, que in usum sacrarum impendenda foret juxta statutum a Capitulo decreatum, quo ferunt, a quibusunque Canonis recentioribus esse ex fine perolvendam summam 200. librum, antequam in possessio- nem suarum præbendarum inducatur.

De exalto iniquo vestigali, Uranius incussum omnino conquessus est, simulque arguit potestatis defectum, quo licitum non erat Capitulo, illud tributum nisi imponere, qui illud renuerent persol- vere; adeo ut ipse Lex subienda furetur, potestaque in possessionem sua præbenda constitutis est, & in Capitulo deinde admittus. Quarit 1. num in eo sum- manum aliquid commiserit, sive Canonici istam sum- manum in usum sacrarum sive in proprium quamcumque Canonicis recentiori proviso, summanum 200. librum, ipso die, quo possessorum iniret, fore nu- merandam, in usum sacrarum deinde impendendam: atque adeo potuisse, imo debuisse dictam sum- manum, ab Urano persolvi: neque consequenter, ipsi jus ulla ratione suffragari, ut contra decretum seu statutum a Capitulo ex de re latum ultatum agat: neque contendat prædictam summanum sibi restituiri; modo tam ipse non dederit, nisi in ipsius Ecclesiæ utilitatem collocandam (f).

R E S P O N S.

Si Uranius persolvisset 200. libras, in quantum Canonicum obveniendas, non ignorans, eam pecuniam de exigua Canonici, eo fine, ut inter se distribuant; Veram procul dubio simoniam admissent tum plerumque Canonici. Unumvero, ut Canonicus quis recipiat, aut in possessionem præbenda inducat, nihil quidquam potest est, quod in- luceret, exaterorū Canonorum veritas, nec quicquam contraria confutundite obtinente; quemadmodum declaratus ab Innocentio II. in Synodo quadam habita Roma, anno 1139. (a), his verbis, Nec pro papa, nec sub obvienti alicuius confusur- dimis, aut vel nos, a quoquā aliquid exigitur, vel ipse dare præsumat: quoniam simoniacum est. Sed libere & ab ea diminutio aliqua collata sibi dignissime arre Beneficio perfutatur.

Idem statuit a Gregorio IX. (b), & confutauit de prædictis exigendi a Canonico regenter admis- sionem, penitus reprobatur. Jacobus Canonicus Escalantus expositus, inquit laudans Papa, auctoritate ipsius in Ecclesiæ Avroraibz receptorum in Canonum & in fratrem; Et Canonici eiusdem Ecclesiæ pariem præveruntur ne prebendam sibi affigantur, res quecumque conseru- nōm prætententes, quod prædictum belere dejeant, & Canonico recessu de novo. Quiccarum mandamus, quatenus sita est dictio Canonicos, ut talis confutundit non obstante sibi, sicut utrius ex his, in prædictis & pre- benda prævidant, autoritate apostolica compellat.

At vero si Uranius 200. libras non numeraverit, nisi in ipsius Ecclesiæ summa necessitate tum utili- tatem impendendas nullam omnino simoniam admis- sit.

Quæ decisiō plane concordat cum Concilio Tri- dentino, cuius ita sunt verba (c): In pluribus Ecclesiæ tam Cathedralibus, quam Collegiis, & Parochialibus ex eorum confiunctionibus, aut ex præva- confiunctione, obvari intellegitur, ut in electione, præservatione, nominatione, institutione, confirmatione, collatione, vel alia prævisione, fore admissons ad possessionem aëcclias Cathedralis Ecclesiæ, vel Beneficiis Canonorum, Prebendarum, vel partem præuentum seu ad distributionem quotidiana, certe conditiones, seu delationes ex traditis, solutiones præmissiones, compensationes, &c. illicta, aut etiam, que in aliquibus Ecclesiæ dicuntur turnorum lucra, interponantur, hec cum sancta Synodus determinat, mandat Episcopos, cuiusquecumque modis ipsi non con- cernuntur, atque ingressus eos, qui Simoniacæ la-

(a) Inod. XI. In cap. 1. sec. 1. q. 1.

(b) Greg. IX. In cap. 1. sec. 1. q. 1.

(c) Concil. Tri- dent. l. 2. c. 24. de refutac.

14.

R E S P O N S.

Nodus propositus difficultas in eo totus ver- tur, quod nimis confundit, utrum Canonica sit necne, inita a Juvenalii possesso. Si namque canonica legitimata fuerit: nullo jure, nec nisi cum conscientia sua detrimeto, valet Genebal- dus, quam in gratiam Juvenalii præmet refragavit, præbendam retinere: propterea, quod tandem non possidat in eo casu, nisi ex intrusione, nec ullo titulo munus, quæ legitimata esse videatur: neque post orationem, de ea etiam provideri ab Episcopo, nisi in eandem fuisse prius, refuta-

quo

quo in casu requiretur, ut sibi obtinet re- scriptum ex Penitentiaria, quo feretur, quo- icumque fructus perceptos necum consumptos ipsi condonari, præterim si beneficio copiosus & abundans redditus annexatur.

Verum si, quam inivit Juvenalia, possesso ir- rita sit & nullius pretii; potell Genebaldu, ab- que ullo scrupulo, infestare munis dictæ Præben- dae annexis obviandis, & fructibus inde obvenienti- bus percipiendis, sibique eo quod opus sit, ul- las formaliter adhibere, neque adeo recurrere ad Penitentiarium Romanam, fructuum condonatio- nis impetrandæ causâ: cum titulari scilicet, prop- riori jure, sedam fructus beneficii, donec a Re- gnatario fuerit, ab eo non fuisse permisum, ut pro- pria iustus rei possesso unquam depelleretur.

Unde lex ait (e): In pari causa, possessor potior haberi debet: Cui contentis Canonici Juris ista alia regula (f): In pari... causa, potior est con- ditio possidentis. Eodem etiam modo loquuntur & Alexander III. in una quadam ex suis Decreta- libus (g), & S. Thomas (h). Atque ista Juris- prudentia, eo uique debet obtinere, donec ab eo, qui possessorum arguit, ex evidentiis atque ma- nifestissimis titularum monumentis evincatur, ip- sum esse, rei ac altero possesso, unicum ac vs- rum proprietarium.

Observavimus, a nobis sermonem non institui, nisi de rebus, que ingrediuntur commercium; neque enim eadem ratione judicandum est de iis, que extra omne commercium sunt possita; quia- lia sunt bona, que de aliquo Beneficio Ecclesiasti- co obveniunt; inde est quod si ab aliquo deti- neantur, non ipsi adjudicanda est possesso, nisi & legitimè titulo intratur, & requisitus aliun- de dotibus, ad illud possendum, pollet: at- que, ea potissimum de causa, non ex ipso posses- sionis actu, repetendum est jus possidendi, sed ex titulo, via Canonica obtento, cum de beneficiis agitur: & occurrente causa, quod inter plurimos ab unoquaque titulus exhibeat, res adjudicari debet illi, qui titulo legitimiori videtur gaude- re: quemadmodum a plurimis e Regibus nostris, ac nominatis a Carolo VII. Carolo VIII. Fran- cisco I. & Ludovico Magno, editum est (i). Neque tamen quidquam habent eisimulo, tituli contra eum, qui titulo licet colorato tantum, adjunctam possessionem triennem & pa- cificam præ se ferret, modo constaret, procl- abesse quamcumque simoniam & intrusionem; ut in praecedentibus jam decisionibus fuit obser- vatum.

C A S U S VIII.

Constat istam, in possessionem, missionem nullam esse. Atque ultra se sit offert ratio, quod pro- curatio, que potestis effectus venienti in posse- ssionem alicuius beneficii, debet esse, quod diem adscriptam, ipsa provisio regenter: quia sicut quis per semetipsum in possessionem alicuius beneficii deduci non potest, de quo nondum pro- videtur, ita nec alteri facultatem facere, ejus- dem, nomine suo, possessionis incundat. Atqui Felix, ex tempore, quo fratri suo Joanni com- missit postulatum, in possessionem Curæ S. Honori- nae veniendi, de eadem nondum erat prouisus. Ergo iste in possessionem ingressus, nullus omnino confundens est: atque etiam non abs re effi- cietur, si additum fuerit, beneficio prorsus indi- gnum ipsum lemef prodidisse, ex nimia præ- paraque festinatione ejusdem, in memorato calu, adipicendi; in quo certe, nihil necessitatis erat, unde tam ardentis sollicito studio exigitaretur. Ita questionem solvit eruditus Theologus, for- boniculque quandam Professor (d).

C A S U S VII.

SABINIANO, qui nullo titulo instructus, primum quoddam, seu quidlibet aliud, posside bona fide, istante possesto adjudicanda est, adver- sus eum, qui nec etiam ullo titulo fretus, pos- sessionem ipsius & arguit & perturbat?

Pontas Terc. III.

Respondemus, cum Sabinianus sit bona fide possessor, ab ipso iure omnino possideri, tum di- dum prædium, tum quamlibet aliam rem, mo- do eius conditionis fuerit, quæ commercium in- grediatur; atque adeo eum, in continuanda sua possessione, licet omni titulo defitutum, esse con- firmandum. Ratio est, quia possessor bona fide, tanquam verum rei proprietarium, leges ex- stimant; propere quod ex naturæ instituto eam possideri, licet omni titulo defitutum, esse con- firmandum. Ratio est, quia possessor bona fide, &

(e) Leg. de par. 1.70. n. de diversis reg. Juris antiqui. lib. 50. tit. 17. (f) Reg. ex- f. de regn. ju- rie in 6. (g) Alex. III. in cap. Ad au- res. 6. de præ- scriptiobus. (h) S. Thom. diff. 28. qu. 1. art. 3. qualitat. (i) Caro. VIII. Editio an. 1493. art. 75. (j) Caro. VIII. Editio an. 1493. art. 75. (k) Caro. VIII. Editio an. 1493. art. 52. Francie. I. Editio an. 1493. art. 4. (l) Ludovic. XIV. Editio an. 1667. tit. 15. art. 2.

R E S P O N S.

Ut solvatur proposita difficultas, simulque re- sequenter multæ aliae conditionis ejusdem, quæ in materia relictionis læpe sibi obvenient solent occurre- re; tanquam principium Juris omnino inconcili- sum tenendum est, quandoquis rem aliquam boni fide possidet, ab ipso acquiri, simulque suos fieri fructus ab eadem re sibi obvenientes, sive quadam aliquam ipsorum partem eos accipiat ex propria sua industria; quales sunt racemi nascen- tes in vinea, quam excoluit; sive ex ipsoem fundo, nulla sua opera adhibita, habeat: qualia sunt aut herbe pascuorum, aut foena pratorum.

Ratio

